

KUULUTUS

Maa-aines- ja ympäristölupahakemus Dnro IIS/170/11.01.00.06/2024

Kuulutuksen julkaisupäivä

23.9.2026

Hakemuksen tiedoksisaantipäivä

Hakemuksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta eli 30.9.2026.

Hakija

J.S.T Kauppinen Oy

Asia

Maa-aineslupahakemus ja olemassa olevan ympäristöluvan muutos kiinteistöllä Laitamäki (762-424-3-17), Sonkajärvi

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

J.S.T Kauppinen Oy hakee Laitamäen kallioalueelle 10 vuodeksi maa-aineslain (555/1981) mukaista maa-aineslupaa 40 000 m³ kokonaisottomäärälle (vuotuinen ottomäärä keskimäärin 4 000 m³) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista ympäristöluvan muutosta kalliokiviaineksen louhinta- ja murskaustoiminnalle. Ottomäärä voi vaihdella vuosittain huomattavastikin riippuen kiviaineksen kysynnästä. Otettavia kiviaineita käytetään asfaltin valmistukseen, raidesepeliksi, teiden rakentamiseen ja tienpitoon sekä muuhun käyttöön. Suunnitelma-alueen pinta-ala on 2.42 ha ja ottamisalueen pinta-ala 0.9 ha. Hakijalla on suostumus maanomistajalta lupien hakemiseen. Kohteen koordinaatit ovat ETRS-TM35FIN N: 7069265 E: 518917.

Suunnitelma-alueella on olemassa oleva louhos, jonka maa-aineksen ottolupa on päättynyt 10.7.2024. Alueella on myös toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa louhintaan ja murskaukseen, johon nyt haetaan muutosta siten, että ottamistasoa syvennetään nyt n. 3 m tasoon + 143.00 m (N 2000) ja ottamisalue muuttuu. Aikaisemman toiminnan aikana ottamista on tehty päättäneen luvan alimmasta sallitusta ottotasosta + 146 m (N2000) poiketen n. 3 m syvemmälle tasoon + 143 m (N2000).

Ottamisalue sijaitsee Vt 5:n varrella Kainuunmäentien pohjoispuolella noin 11 kilometriä Sonkajärven taajamasta.

Laitamäen kallioalueella ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa. Pohjois-Savon maakuntakaavojen yhdistelmäkaavassa alue sijaitsee kaavamerkinnän Maaseudun kehittämisvyöhyke: Ruuantuotannon ydinalue sisällä. Kallioalueen lähellä ei ole muita merkintöjä maakuntakaavassa.

Hakemuksen mukaan olemassa olevan ottoalueen lähiympäristö on maa- ja metsätalouskäytössä. Lähimmät asutut kiinteistöt ovat ottamisalueen rajasta Laitala (762-424-3-13) n. 310 m koilliseen, Pihlajamäki (762-424-1-1) n. 370 m luoteeseen, Metsäpirtti (762-424-3-14) n. 313 m etelään, Lähemäki (762-424-1-7) n. 450 m luoteeseen ja Kotiharju (762-414-12-78) n. 440 m kaakkoon. Lähin vapaa-ajan kiinteistö Kottila (762-424-6-16) on ottamisalueen rajasta n. 500 m koilliseen.

Hakemuksen mukaan ottamisalue ei sijaitse luokitetulla tärkeällä pohjavesialueella eikä alueella sijaitse pohjaveden tarkkailuputkia. Hakija on arvioinut, että pohjavedenpinnantasot ottamisalueella on noin + 140 m (N2000) perustuen ympäröivän maaston korkeuksiin. Lähin pohjavesialue on n. 5 km luoteeseen oleva 1-

luokan pohjavesialue Kylmäkorpi. Hakemuksen mukaan lähimmät kaivot ovat tiloilla Pihjalamäki (+ 145,35 m (N2000)) ja Lähemäki (+167,36 m (N2000)) noin 300 – 400 m etäisyydellä sekä Metsäpirtti-tilalla (+151,7 m (N2000)) n. 320 m etäisyydellä ottamisalueen rajasta. Ottamisalueen pohjoispuolella, n. 300 m etäisyydellä on lähde (+155,4 m (N2000)). Hakemuksen mukaan kallioalueen alimman ottotason ollessa + 143 m (N2000) jää arvioituun pohjavedenpinnantasoon + 140 m (N2000) kolmen metrin suojakerros.

Hakemuksen mukaan kallionottoaluetta lähinnä olevat vesistöt ovat Kivilampi etelään n. 2 km, Lummelampi länteen n. 2 km ja Sammakkolampi pohjoiseen n. 1.5 km. Laitamäen kallioalue on Vuoksen vesistön (O4) Sonkajärven reitin valuma-alueen (O4.58) Matkusjoen yläosan alueella (O4.583). Alueen pintavedet luokitellaan yleisesti tyydyttävään tai korkeintaan hyvään tilaan.

Alueelle laaditun luontoselvityksen mukaan ottamisalueella tai sen läheisyydessä ei ole valtakunnallisiin suojeluohjelmiin kuuluvia kohteita, luonnonsuojelualueita eikä luonnonsuojelulain (LSL 29 §7), metsälain (MetsäL 10.2 §8) tai vesilain (VL 1 luku 15a § ja 17 a §9) mukaisia suojeltavia luontotyyppiejä. Alue ei sisälly valtakunnalliseen harjajensuojeluohjelmaan, arvokkaalle kallioalueelle eikä muulle maisemallisesti arvokkaaksi luokitellulle kohteelle. Alueella ei ole luonnon- tai kulttuurimaiseman kannalta merkittäviä kohteita. Alueella ei ole tiedossa valtakunnallisesti uhanalaisia lajeja. Lähin luonnonsuojelualue on n. 3.8 km lounaaseen ja Natura alueet luoteeseen n. 24 km ja koilliseen n. 23 km. Lähin muinaismuistomerkki on n. 3 km luoteeseen.

Hakija on arvioinut, että maisemalliset vaikutukset kohdistuvat ottamisalueelle. Ottamisalue ei näy ranta- tai vesimaisemaan. Metsäiseen ympäristöön, asumattomalle seudulle sijoittuvalla ottamistoiminnalla ei ole vaikutusta kaukomaisemaan. Ottamisalueen läheisyydessä ei ole asutusta. Tilapäinen meluhaitta kohdistuu lähinnä satunnaisiin liikkuihin. Ottamistoiminta ei rajoita merkittävästi virkistyskäyttömahdollisuuksia. Maa-aineksen ottaminen ei aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Eläimistöön kohdistuvat vaikutukset ovat vähäiset. Ottamistoiminnasta ei aiheudu merkittäviä vesistövaikutuksia, sillä vesistöjen ja ottamisalueen väliin jää riittävä suojaetäisyys eikä vesistöihin pääse suoraan valumavesiä. Suunniteltu maa-ainesten otto ei aiheuta sellaista maa-aineslain 3 §:n mukaista kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, jotka olisivat maa-ainesottoluvan myöntämisen esteenä.

Hakemuksessa on esitetty, että pinta- ja pohjavesiä tarkkaillaan toiminnan aikana silmämääräisesti, tarvittaessa kaivojen ja lähteen vedenpintojen korkeudet mitataan. Poikkeamista raportoidaan ympäristöviranomaisille. Muualta tuotavien maiden puhtaus varmistetaan aistinvaraisesti ja tarvittaessa näyttein. Tuotavista maa-aineksista pidetään kirjanpito ja ilmoitetaan vuosiraportoinnin yhteydessä.

Hakemuksen mukaan kallion päällä oleva pintamaakerros varastoidaan louhoksen päälle ja maata käytetään louhosrintausten suojavalleina estämään liikkumista vaarallisella alueella lippusiiman ohella. Lisäksi alueella liikkuvia henkilöitä varoitetaan louhoksen yläpuolelle asetetuilla varoituskylteillä. Suojavallia siirretään rintausten etenemisen mukaan. Suojavallin ja louhosrintauksen välillä pidetään vähintään 3-5 m levyistä turvatasannetta, joka on puhdistettu irtomaista.

Hakemuksen mukaan ottamisalueen maanpinta vaihtelee välillä + 146 – 158 m (N2000). Kiviaineksen louhinta suoritetaan toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti yhdessä kerroksessa alimpaan ottotasoon + 143 m (N2000), jolloin louhosrintauksen korkeudeksi tulee suurimmillaan n. 15 m. Louhosrintauksen kaltevuutena käytetään n. 7:1 kaltevuutta mahdollisimman hyvän ja tasalaatuisen louheen irtisaamiseksi ja ylisuurien lohkeiden rikottamistarpeen vähentämiseksi. Louhinnan suorittaa aina ulkopuolinen urakoitsija. Louhinnassa tarvittavat räjähdysaineet tuodaan jokaista kentän räjäytystä varten alueelle erikseen, eikä alueella säilytetä räjähdysaineita. Alueella ei säilytetä polttoaineita eikä muita öljytuotteita suojarakenteettomissa varastoissa tai säiliöissä. Louhe murskataan erilaatuisiksi lajikkeiksi,

jolloin murskausta suoritetaan tarpeen mukaan. Alueella on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa. Kiviaines varastoidaan louhosalueen viereen 5-tien puolelle rakennettavalle varastoalueelle eri laatujen mukaan useaan varastokasaan lajiteltuna, josta materiaali kuljetetaan tilan eteläreunan olemassa olevaa tieyhteyttä pitkin Kainuunmäentielle ja sitä kautta eri käyttökohteisiin.

Toiminta-ajat ovat ympäristöluvan mukaisia. Poraus ma-pe klo 7.00-21.00, räjäytykset ma-pe klo 8.00-18.00, louheen rikotus ma-pe klo 8.00-18.00, murskaus ma-pe klo 7.00-22.00 ja lastaus sekä kuljetus ma-pe klo 6.00-22.00 ja la 7.00-18.00 mikäli materiaalin kuljetus on urakoinnin vuoksi tarpeen.

Hakemuksen mukaan lounoksen pohja louhitaan loivasti nousevaksi vesien poisjohtamiseksi. Vuotuinen sademäärä on noin 650 mm, jolloin ottamisalueelle kertyy sadetta n. 11700 m³/v ja sadevedet johdetaan läheiseen maastoon alueelle rakennettavan laskeutusaltaan kautta.

Maisemoinnin osalta hakemuksessa on esitetty, että lounoksen reunojen korkeus tulee olemaan louhinnan jälkeen pääosin 4-15 m korkeita. Louhintatoiminnan aikana ei pohja-aluetta voida maisemoida, koska sitä käytetään murskaustoimintaan sekä varastoalueena. Maisemointi suoritetaan vasta ottotoiminnan päätyttyä kaltevuuteen 1:2-2.5. Pohja muotoillaan etenemissuuntaan nousevaksi siten, että siihen ei jää vettä kerääviä painanteita. Pohjaa muotoillessa tulee välttää suuria tasaisia pintoja ja käyttää mieluummin loivia maaston muotoja maiseman luonnonmukaistamiseksi. Alueen maisemointiin tarvitaan ottamisalueen ulkopuolelta tuotavia pilaantumattomia maita arviolta 10 000 m³ltr. Metsän uudistuksessa käytetään luontaista uudistusta ja tarvittaessa täydennetään istutuksilla. Ottotoiminnan jälkeen alue tulee toimimaan metsätalousalueena.

Ympäristölautakunta tekee hakemuksesta päätöksen.

Kuulutuksen ja hakemusasiakirjojen nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja lupahakemusasiakirjat pidetään nähtävillä **23.9.- 30.10.2026** Iisalmen kaupungin ympäristönsuojelupalveluiden sähköisellä ilmoitustaululla www-osoitteessa www.iisalmi.fi sekä Sonkajärven kunnan sähköisellä ilmoitustaululla www-osoitteessa www.sonkajarvi.fi.

Muistutukset ja mielipiteet

Ne, joiden etua tai oikeutta asia saattaa koskea (asianosaiset), voivat tehdä kirjallisen muistutuksen hakemuksen johdosta. Muille kuin asianosaisille varataan tilaisuus ilmaista mielipiteensä hakemuksen johdosta. Kirjelmässä pitää mainita yksilöidyt vaatimukset sekä niiden perusteet, muistuttajan nimi, osoite, mahdollinen sähköpostiosoite, puhelinnumero, kiinteistön nimi ja rekisterinumero, kylä ja kunta, hakijan ja toiminnan nimi sekä hakemuksen diaarinumero (IIS/170/11.01.00.06/2024).

Kirjalliset muistutukset ja mielipiteet tulee toimittaa kuulutusaikana, viimeistään **30.10.2026** Ylä-Savon ympäristölautakunnalle, postiosoite PL 10, 74101 Iisalmi tai käyntiosoite Riistakatu 5 B, 3. krs., Iisalmi tai sähköpostilla ymparistonsuojelu@iisalmi.fi.

Tiedoksianto muille haltijoille

Kiinteistön omistajaa pyydetään toimittamaan tämä tiedoksianto myös kiinteistön mahdollisille muille omistajille tai haltijoille.

Lisätietoja antaa

Ympäristönsuojelutarkastaja Tiina Hujanen, puh. 0400 173 345, s-posti: tiina.hujanen@iisalmi.fi

Iisalmi 21.9.2026

Ylä-Savon ympäristölautakunta